

Sygn. akt *XI Ka 511/19*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 sierpnia 2019 r.

Sąd Okręgowy w Lublinie XI Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Włodzimierz Śpiewła

Sędziowie: Mariusz Jaroszyński (spr.)

Magdalena Kurczewska – Śmiech

Protokolant: Wioleta Zawadzka

przy udziale prokuratora Elżbiety Książek – Sadło

po rozpoznaniu dnia 22 sierpnia 2019 r.

sprawy **N. S.** urodzonego (...) w Ł., syna R. i A. z domu K.,

R. Ś. urodzonego (...) w Ł., syna K. i M. z domu G.,

oskarżonych z art. 160 § 1 kk i in.

na skutek apelacji wniesionej przez pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego

od wyroku Sądu Rejonowego w Łukowie

z dnia 27 marca 2019 roku roku sygn. akt. II K 1046/15

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok;

II. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. S. B. – Kancelaria Adwokacka w Ł. kwotę 516, 60 (pięćset szesnaście 60/100) złotych tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżycielce posiłkowej z urzędu w postępowaniu odwoławczym;

III. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. W. D. – Kancelaria Adwokacka w Ł. kwotę 1 033, 20 (tysiąc trzydzieści trzy 20/100) złotych tytułem kosztów obrony R. Ś. w postępowaniu odwoławczym;

IV. zwalnia oskarżycielkę posiłkową od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, z czego poniesionymi wydatkami obciąża Skarb Państwa.

Mariusz Jaroszyński Włodzimierz Śpiewła Magdalena Kurczewska – Śmiech

Sygn. akt XI Ka 511/19

UZASADNIENIE

N. S. i **R. Ś.** zostali oskarżeni o to, że w nocy z 13 na 14 lutego 2015 roku, w miejscowości L. gmina K., województwa (...), działając wspólnie i w porozumieniu narazili B. Z. na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia w ten sposób, że udzielili pokrzywdzonemu – nienadającej się do spożycia przez ludzi – substancji psychoaktywnej z grupy tak zwanych „dopalaczy” – (...), zawierającej w swym składzie substancję o nazwie AB-PINACA, której zażycie wywołało depresyjne działanie na układ oddechowy i krążenie pokrzywdzonego i doprowadziło do wystąpienia

u pokrzywdzonego ostrej niewydolności krążeniowo – oddechowej, wskutek czego B. Z. zmarł w drodze do Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Ł., gdzie stwierdzono jego zgon, a który to skutek przewidywali lub mogli przewidzieć,

to jest o popełnienie czynu z art. 160 § 1 k.k. w zb. z art. 155 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

Wyrokiem z dnia 27 marca 2019 roku wydanym w sprawie o sygn. akt II K 1046/15, Sąd Rejonowy w Łukowie uniewinnił oskarżonych od popełnienia zarzucanego im czynu. Nadto, zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adwokata S. B. - 1 136,52 złotych, tytułem sprawowanego z urzędu zastępstwa oskarżycielki posiłkowej M. Z.. Natomiast wydatkami obciążył Skarb Państwa.

Apelację od powyższego orzeczenia złożył pełnomocnik oskarżycielki posiłkowej, zaskarżając je w całości, zarzucił:

- naruszenie przepisów prawa procesowego, mające wpływ na treść rozstrzygnięcia, to jest art. 5 § 2 k.p.k., art. 7 k.p.k. i art. 410 k.p.k., poprzez uczynienie podstawą ustaleń faktycznych sprawy wyjaśnień samych oskarżonych oraz wniosków opinii biegłych z Pracowni Ekspertyz S. – Lekarskich (...) J. w K. i zdeprecjonowanie wartości dowodowej opinii biegłego K. W. z Katedry i Zakładu Medycyny Sądowej (...) w L. pomimo, że to właśnie on opiniując wskazał przyczyny zgonu B. Z., natomiast biegli z Pracowni Ekspertyz S. – Lekarskich (...) J. w K. swoje konkluzje ogniskowali głównie na krytyce wniosków i procesu opiniowania K. W., a co ważniejsze biegli nie byli w stanie wypowiedzieć się kategorycznie w kwestii zasadniczej, a więc przyczyn zgonu pokrzywdzonego, w szczególności czy substancja jakiej udzielili mu oskarżeni spowodowała jego zgon,

- błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, mający wpływ na jego treść, polegający na przyjęciu, że N. S. i R. Ś. swoim zachowaniem nie wypełnili ustawowych znamion przestępstwa zarzucanego im aktem oskarżenia.

W związku z powyższym, skarżący wniósł o uchylenie wyroku w całości i o przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Rejonowy procedując w sprawie niniejszej nie dopuścił się naruszenia przepisów postępowania, o których mowa w pierwszym z zarzutów środka odwoławczego. Postępowanie dowodowe w niniejszej sprawie zostało bowiem przeprowadzone rzetelnie, a poczynione przez sąd meriti ustalenia faktyczne i wyprowadzone z nich wnioski są konsekwencją kompleksowej oceny całego zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, dokonanej z uwzględnieniem reguł o jakich mowa w art. 7 k.p.k. Wbrew twierdzeniom pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej, ocena materiału dowodowego jest wszechstronna, obiektywna oraz poprawna pod względem logicznym i faktycznym. Nadto, poprzedzona została należywym jego ujawnieniem w toku rozprawy głównej (art. 410 k.p.k.). Stwierdzić przy tym należy, że sąd I instancji badał i uwzględniał zarówno okoliczności korzystne dla oskarżonych, jak i te przemawiające na ich niekorzyść. Pisemne motywy zaskarżonego wyroku odpowiadają natomiast wymogom wynikającym z art. 424 k.p.k.

Sąd Rejonowy dokonał analizy poszczególnych dowodów w ich wzajemnym powiązaniu, w pisemnych motywach rozstrzygnięcia wskazał, które dowody i w jakim zakresie legły u podstaw ustaleń faktycznych. Natomiast argumentacja w nich zawarta, jako logiczna i przekonująca, zasługuje na aprobatę - nie zachodzi zatem konieczność jej szczegółowego powtarzania.

Mając na względzie treść apelacji, należy również przypomnieć, że ocena dowodów należy do sądu meriti, bowiem to on, po bezpośrednim przesłuchaniu świadków i odebraniu wyjaśnień od oskarżonych, ma prawo uznać jedne z tych dowodów osobowych za zasługujące na obdarzenie wiarą, a innym odmówić waloru wiarygodności, pod warunkiem

należytego uzasadnienia swojego stanowiska w tym zakresie, któremu to zadaniu w pełni sprostał. Tak samo rzecz się ma do dowodów nieosobowych, prawidłowo przeprowadzonych i ocenionych przez Sąd Rejonowy.

Natomiast, naruszenie zasady *in dubio pro reo* możliwe jest jedynie wtedy, gdy sąd w sposób prawidłowy przeprowadził postępowanie dowodowe oraz w sposób zgodny z art. 7 k.p.k. ocenił zgromadzone dowody, a pomimo tego z dowodów uznanych za wiarygodne nadal wynikają co najmniej dwie wersje faktyczne i organ procesowy rozstrzyga niedające się usunąć wątpliwości niezgodnie z kierunkiem określonym w art. 5 § 2 k.p.k. Sytuacja taka nie zaistniała zaś w niniejszym przypadku. Nadto, apelujący kwestionuje ocenę poszczególnych dowodów, a więc o naruszeniu powyższego przepisu w ogóle nie może być mowy.

Ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd Rejonowy w toku rozprawy głównej, mogą być natomiast skutecznie zakwestionowane, a ich poprawność zdyskwalifikowana jedynie wtedy, gdyby w procesie dochodzenia do nich sąd pominął istotne w sprawie dowody lub oparł się na dowodach na rozprawie nieujawnionych, sporządził uzasadnienie niezrozumiałe, wewnętrznie sprzeczne, bądź sprzecznie z regułami logicznego rozumowania, wyłączające możliwość merytorycznej oceny kontrolno – odwoławczej.

Zarzut dokonania błędnych ustaleń faktycznych, może być więc skuteczny tylko wtedy, gdy apelujący wykaże, że sąd *meriti* oceniając dowody zgromadzone w sprawie, naruszył zasadę prawidłowego rozumowania oraz nie uwzględnił wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego. Natomiast owa ocena, której wadliwości środek odwoławczy nie wykazał, dokonana przez sąd I instancji z zachowaniem powyższych kryteriów, mająca charakter kompletny - pozostaje w całkowitej zgodności z wymogami art. 7 k.p.k., o czym była już mowa powyżej.

Przechodząc natomiast bardziej szczegółowo do argumentacji skarżącego, stwierdzić należy, że nic nie stało na przeszkodzie, aby sąd I instancji uczynił podstawą swoich ustaleń faktycznych wyjaśnienia oskarżonych oraz wnioski opinii biegłych z Pracowni Ekspertyz S. – Lekarskich (...) J. w K., skoro uznał owe dowody za wiarygodne, mając przy tym na względzie całość materiału dowodowego, szczegółowo wymienionego w treści uzasadnienia zaskarżonego rozstrzygnięcia na stronach 6 i 7 (k. 281 - 282).

Należy w tym miejscu zaznaczyć, że o decyzji Sądu Rejonowego nie przesądziły, jak wskazuje apelujący, „same” wyjaśnienia oskarżonych, czy zeznania świadka P. W., ale wyprowadzone w oparciu o całokształt materiału dowodowego stwierdzenie, iż działanie N. S. i R. Ś. nie wyczerpuje znamion czynu z art. 160 § 1 k.k.. Nie można bowiem opierając się zgromadzonych w sprawie dowodach, a w szczególności na wywołanych opiniach, w sposób pewny wskazać, że zgon pokrzywdzonego nastąpił bezpośrednio w wyniku zażycia przez niego „dopalacza”.

Sąd I instancji poświęcił powyższemu problemowi wyczerpujący wywód, w którym prawidłowo wskazał między innymi, że jedynie takie zachowanie, które sprowadza bezpośrednio niebezpieczeństwo wystąpienia skutków o jakich mowa w art. 160 § 1 k.k., realizuje znamiona owego przestępstwa. Nie będzie nim natomiast działanie, które „pośrednio” wywołać może niebezpieczeństwo utraty życia lub ciężkiego uszczerbku na zdrowiu. Owo niebezpieczeństwo powinno być nadto realne, czyli konkretnie istniejące w danej sytuacji oraz natychmiastowe.

Czyny stypizowane w art. 160 § 1 – 3 k.k. mają charakter skutkowy (materialny) i należą do kategorii przestępstw z konkretnego narażenia na niebezpieczeństwo. Do ich znamion należy skutek w postaci niebezpieczeństwa dla życia i zdrowia. Niebezpieczeństwo to, oznacza sytuację – pewien szczególnie układ rzeczy lub zjawisk odrębny od samego czynu, charakteryzujący się dynamicznym rozwojem – która ma właściwość przechodzenia w inny stan. Natomiast bezpośredniość niebezpieczeństwa należy wiązać ze stanem, gdy nieuchronnym następstwem dalszego rozwoju sytuacji, bez konieczności pojawienia się jakichś nowych czynników dynamizujących, jest niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia. Skutkiem takiego działania sprawcy ma być sprowadzenie określonego stanu rzeczy, który charakteryzuje się tym, że towarzyszy mu pewien obiektywnie istniejący potencjał niebezpieczeństwa utraty życia, albo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu.

Tak więc, jeżeli w wyniku działania sprawcy powstanie sytuacja charakteryzująca się wystąpieniem, w nieuchronny sposób, bez jej dalszego zdynamizowania, takiej skali zagrożenia dla życia lub zdrowia człowieka, że istnieje już

„konkretne” zagrożenie dla tych dóbr prawnych, w postaci możliwości ich naruszenia, należy uznać, że zaistniał stan narażenia na „bezpośrednie niebezpieczeństwo” w rozumieniu powyżej wskazanego przepisu. Zachowania takiego zasadnie nie stwierdził Sąd Rejonowy w działaniu oskarżonych.

Prawdą jest, na co wskazuje skarżący, że biegły K. W. wskazał w swej opinii (k. 124 – 128) bezpośrednią przyczynę zgonu pokrzywdzonego, którą była ostra niewydolność krążeniowa – oddechowa i w tej części Sąd Rejonowy zgodził się z wnioskami końcowymi jego opinii sformułowanymi w oparciu o obiektywne dowody, wynikające z przeprowadzonej sekcji zwłok, co jednak w żadnej mierze nie prowadzi do wniosku o winie oskarżonych. Nie stwierdził wszak kategorycznie, że nastąpił on w wyniku zażycia tak zwanego „dopalacza”, a jedynie wskazał na taką możliwość.

Sąd meriti trafnie zdeprecjonował wartość dowodową omawianej opinii w pozostałym zakresie, prawidłowo uznając, że pojawiły się w niej nieścisłości, a wnioski końcowe sformułowane zostały w oparciu o przypuszczenia i dywagacje, co stało się powodem dopuszczenia dowodu z opinii Pracowni Ekspertyz S. – Lekarskich (...) J. w K. (k. 163 – 173, 193 – 196v), które w całości zostały podzielone przez sąd jako rzetelne, obiektywne, oparte jedynie na miarodajnych, weryfikowalnych dowodach, uwzględniające wszystkie zasady rzetelnego opiniowania i nieopierające się na przypuszczeniach. Opiniujący biegli stwierdzili natomiast, że nie jest możliwe jednoznaczne określenie przyczyn zgonu B. Z.. Zaznaczyli oni, że sam fakt ewentualnego wprowadzenia do organizmu substancji zawierającej - AB-PINACA, nie byłby wystarczającym dowodem na bezpośrednie powiązanie go z przyczyną zgonu pokrzywdzonego. W związku z czym, w niniejszym przypadku brak jest wystarczających podstaw do przyjęcia, że śmierć B. Z. była wynikiem zażycia „dopalacza” i zatrucia się substancją o nazwie AB-PINACA.

Reasumując, Sąd Okręgowy stwierdza, iż zasadnie uznał sąd I instancji, że N. S. i R. Ś. nie wyczerpali swoim zachowaniem ustawowych znamion zarzucanego im aktem oskarżenia przestępstwa, uniewinniając ich od jego popełnienia.

Mając powyższe na względzie, Sąd odwoławczy nie uwzględnił apelacji pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej, nie stwierdził nadto uchybień procesowych wynikających z art. 439 § 1 k.p.k, wobec czego zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Na podstawie art. 618 § 1 pkt 11 k.p.k. oraz § 4 ust. 1, 3, § 17 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 roku w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U. 2019.18), Sąd Okręgowy zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adwokata S. B. - Kancelaria Adwokacka w Ł. kwotę 516,60 złotych, tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżycielce posiłkowej z urzędu w postępowaniu odwoławczym.

Nadto, na mocy art. 632 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 634 k.p.k. zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adwokata W. D. – Kancelaria Adwokacka w Ł. kwotę 1 033,20 złotych, tytułem kosztów obrony R. Ś. w postępowaniu odwoławczym.

Rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze nastąpiło na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. w zw. z art. 634 k.p.k.

Mariusz Jaroszyński Włodzimierz Śpiewła Magdalena Kurczewska – Śmiech